

Koronanın Şifresi

Bütün dünya yepyeni ve kimsenin ön görmediği bir krizle karşı karşıya kaldı. Sağlık ile ilgili bir kriz olarak görülen Korona salgınının, bunun ötesinde ekonomiyi ve siyaseti etkileyen bir kriz olduğu şüphesiz ortada. Ancak, bunun da programlı olduğu anlaşılıyor. Komplolarına önem atfetmemek gerekiyor ama ortada bir gerçek var.

ABD ekonomik ve siyasi yaptırımlar ile baş edemediği Çin Halk Cumhuriyeti'ne biyolojik bir saldırı yapmıştır. Bunu ÇHC'nin resmi kanalları açıkladı. Ardından Rusya Federasyonu ikinci hedefti. Avrupa'da İspanya, İtalya, İngiltere ve Almanya gibi ülkelerin bu salgından bu denli etkilenmeleri bu durumda bir çelişki mi ifade ediyor? Hayır. ABD, yıllardır AB ve İngiltere ile bir ekonomik ve siyasal üstünlük savaşı içinde. AB'yi "boynuz kulağı geçiyor" olarak değerlendiriyor. Daha önce Londra, Brüksel, Paris ve Hanau'daki toplu saldırılar, ister İŞİD markası ister Neo-Nazi markası altında yapılsın, birer tesadüf değillerdi. ABD'de salgın belli eyaletlerde çok yayıldı. Pekiyi ölenler kimler? Siyahlar ve yoksullar. Kendi ülkesinde de bir temizlik harekati yapıyor.

Bunların ötesinde ABD'deki askersel-sanayi güç odaklarının, dünyadaki kapitalist ve emperyalist merkezlerde ABD'den başlamak üzere tekellerin ve iktidarı yönlendiren sermaye gruplarını yeniden yapılandığı ve de kimi güçleri hedefe aldığı ortaya çıkıyor. Kendi yapılarını ayıklıyor, yeniden düzenliyorlar. Bu bilgileri haberlerin satır aralarından okumak mümkün.

Yetmiyor, "herkes aynı gemide" safsatasının hiç de öyle olmadığını, bu salgından en fazla etkilenenlerin, işçiler ve emekçiler olduğunu, ve zaten had safhaya ulaşmış olan sömürü mekanizmalarının daha da yoğunlaşmasına şahit oluyoruz. Bu da yetmiyor, kapitalist, emperyalist merkezlerde yeni teknolojiler de kullanılarak tam olarak birer polis devletleri olarak adlandırılan güvenlik sistemleri kuruluyor. Tüm bu önlemler ve yaptırımlar kapitalizmin mezar kazıcısı işçi sınıfına ve onların politik öncü örgütlerine, barış ve demokrasi güçlerine karşı uygulanıyor.

Kısacası, Korona'nın şifresi, kapitalist-emperyalist sistemin tıkanmışlığı, çürümüşlüğü ve içinde bulunduğu krizden kaynaklıdır. Her büyük krizde olduğu gibi kendine savaşlarla yol açarken, bu çağda nükleer bir savaşın kendilerini de yok edeceğini bildiği için biyolojik bir savaşı tercih ettiler. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar ne ABD'de ne de Türkiye'de ve diğer ülkelerde kendi ölümlerini önleyemeyecekler. Sadece uzatmaları uzatabilecekler.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 15 Mayıs 2020 Tarihli Açıklaması

Diktatörlük Tıkandı, Darbe ve Seçim Senaryoları Gündemde, Devrimci Demokratik Güçler Göreve...

MHP destekli AKP-Saray rejimi Korona Virüs salgınının çıkışı için "Yeni Normal" adı altında anormal yönelimlere hazırlanıyor. Salgın öncesi artan ekonomik kriz, dış politikadaki başarısızlıklar, AKP sıralarında oluşan çatlak ve ayrılıklar iktidarı taşıyan güçler açısından bir siyasal kriz ortamına yükselmişti. Mart 2019 Mahalli İdare Seçimleri ve Haziran 2019'da İstanbul seçimleri sonucunda tattıkları yenilgi bu süreci destekleyen olgulardı.

Şimdi salgın sonrası, salgının da etkisiyle çok daha derin ekonomik ve siyasal sorunlar ile yüz yüze gelecekleri biliniyor. Devlet ve iktidar kasaları tamtakır olmakla kalmıyor, bütçe her ay daha fazla açık veriyor. Ülkede üretim durduğu gibi, yabancı yatırımlar da kesildi, TL'nin, döviz karşısında ciddi değer kaybı ile ithalata ihracat arasındaki açık artarak yükselmeye devam ediyor. Karşılarında tek yol kalıyor, o da dış borçlanmayı artırmak. Bunu sağlamak için de stratejik ortakları ABD ve AB ile ilişkileri geliştirip, taktik ilişkiler içinde buldukları Rusya ve Çin ile dengeleri de korumaya çalışıyorlar. Bu aynı zamanda dış politika açısından ABD ve AB'nin çizgisini ikircimsiz olarak savunmak ve uygulamak anlamına geliyor.

MHP destekli AKP-Saray iktidarı bu tıkanıklıktan kurtulmak için iki yönlü senaryolar üzerinde çalışıyor. Birincisi; ülke içinde ve sınır ötesinde savaş odakları yaratarak ülkede sunni bir "Milli Birlik" sağlamak yoluyla kamuoyunda ekonomik krizin sonuçlarının tartışılmasını engellemek istiyor. İkincisi; Darbe söylentileri yayarak ve darbe senaryoları yaparak siyasal konumunu, yani iktidarı korumaya çalışıyor. Bu iki yöntemden de istediği sonucu alamaz ise de Erken Seçim adlı ayrı bir senaryoyu gündeme getirecekler. Seçimlere daha üç sene varken ve aslında güç ve konum kaybetmişken neden erken seçim istesinler diyenler çıkacaktır. Bunun için de kendilerine karşı tehlike olarak gördükleri muhalefet güçlerini parçalamak, etkisizleştirmek ve en büyük tehlike olarak gördükleri HDP'yi siyasal anlamda işlevsiz kılmaya çalışıyorlar.

Bu sürecin diğer bir yanı da, hukuksuzluğu kanıksatarak seçim yasasında ve Anayasa'da değişiklikler yapmayı planlıyorlar. Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki 50 + 1 formülünü kaldırıp, onun yerine "çoğunluğu alan seçilir" değişikliğini yapmak ve bu yolla ikinci tur seçimleri de iptal etmek istiyorlar. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar ekonomik krize çözüm bulamayacaklarını ve siyasal çözümü de engelleyemeyeceklerini bildikleri için ülkenin en dinamik muhalefet kesimini oluşturan barış, demokrasi, emek, bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm güçlerini kendilerine karşı bir tehlike olmaktan çıkarmak için uğraş veriyorlar. HDP'yi de bu güçlerin parlamenter alana yansıyan temsilcisi olarak gördükleri için HDP'ye karşı çok yönlü ve amansız bir savaş yürütüyorlar. Bu nedenle legal ve parlamenter siyaset alanında HDP'nin baskılar karşısında gerilemeden daha da güçlenmesi ve yaygınlaşmasını sağlamak görevimizdir.

Biliyorlar ki, kendi ekonomik ve siyasal krizlerinden çıkmak adına ne yaparlarsa yapsınlar, çözüm farklı olmayacak. Ama bu süreçte işçi ve emekçiler ile halk yığınlarının ayaklanmaması için de her türlü baskı ve terörü uygulayarak devrimci demokrat bir muhalefetin büyümesi tehlikesini ber taraf etmiş olacaklar.

Diktatörlüğün bu tablosu ve izlediği politika bizlere de ne yapmamız gerektiğini çok net bir şekilde anlatmaktadır. MHP destekli AKP-Saray iktidarı neden korkuyorsa, neye karşı önlem alıyorsa, bu alanların güçlendirilmesi devrimci güçlerin en önemli görevi olarak öne çıkmaktadır. Burjuvazinin sömürü düzeninin devamını sağlamaya çalışan ve başta Kürt halkı olmak üzere, diğer ulusları yok sayan tekçi devlet doktrinine karşı en geniş devrimci, demokrat güçlerin birleşik mücadelesi örgütlenmeli, bu mücadele içinde de işçi sınıfının politik önderliği sürekli güçlendirilmelidir. Bu mücadeleyle salt parlamenter alanla sınırlı görenler yanılıyorlar. Parlamenter mücadele ile parlamento dışı mücadelenin birliği ve parlamento dışı mücadelenin belirleyiciliğinin sağlanması çizenmesi gereken yolu çiziyor. Parlamento dışı mücadele, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçilerin, kadınların, gençlerin, yoksulların yığılsal direniş mücadelesini örgütlemek demektir. Tüm baskı, yasaklama, sansür ve teröre karşı diktatörlüğe karşı direnişin örgütlenmesi en önemli güncel görevimizdir. Parlamenter alandaki mücadele de buradan güç alacak ve gelişecektir. Unutmamak gerekir ki, şu anda parlamenter alanda elde edilen kazanımlar, on yıllara dayanan parlamento dışı mücadelenin sonucudur.

Türkiye Komünist Partisi direnişin adım adım örülmesi yönünde sabırlı ve kalıcı çalışmaların sonucu belirleyeceğini, toplumsal patlama ve sınıf savaşımının dinamiklerinin önceden tasarlanamayacak bir niteliğe de sahip olduğunun bir an bile akıldan çıkarılmaması gerektiğini savunuyor.

Reformizmin Yeni Görüntüsü “İlerici Enternasyonal”

o Ali Oktay KAYA

Geçtiğimiz günlerde, 11 Mayıs 2020 tarihinde, “İlerici Enternasyonal” adı altında bir kuruluşun hazırlıklarının yapıldığı ve Eylül ayında İzlanda’nın başkenti Reykjavik’te gerçekleştirilecek bir kongre ile kuruluşun tamamlanacağı kamuoyuna duyuruldu. Kurucular arasında Türkiye’den **Ertuğrul Kürkçü** ve **Ece Temelkuran**’ın da var olduğu duyurulmuştu. Bir de ABD’den **Burcu Kılıç** adında Ankara Üniversitesi mezunu ve yüksek lisansını Londra ve Stockholm’de tamamlamış hukukçu bir kurucu daha söz konusu. Nedense Burcu Kılıç’ın adı Türkiye’de duyurulmadı, ancak kendisi, Ertuğrul Kürkçü ve Ece Temelkuran gibi, kurucu olmakla birlikte aynı zamanda “İlerici Enternasyonal”ın Merkez Konseyi üyesidir. Ece Temelkuran’ı da yazar, gazeteci ve hukukçu olarak tanıyoruz. Ertuğrul Kürkçü için ise bilinenlerin ötesinde söylenecek bir şey yok. Ertuğrul Kürkçü “Pratiğin akli teorinin heyecanı” ve “İsyanın izinde” kitaplarında kendi görüşlerini açıkça ortaya koymuştur. Türkiye’li üç Merkez Konsey üyesinin de siyasi profilini incelediğimiz zaman, kurucuları arasında buldukları “İlerici Enternasyonal” adlı kuruluşun niteliği hakkında bir fikir edinmek mümkündür.

Türkiye’den katılan kuruculardan daha önemli olan, “İlerici Enternasyonal”ın kuruluş girişimine ön ayak olan isimlerdir. O isimlere bir göz atmakta fayda var. İlk girişimciler eski Yunanistan Finans Bakanı **Yanis Varufakis** ile ABD Devlet Başkanlığı Demokrat Parti aday adaylarından **Bernie Sanders**.

Yanis Varufakis, çalışmalarını SYRİZA’dan ayrıldıktan sonra DIEM25 Hareketi üzerinden yürütmektedir. DIEM25, “Avrupa Demokrasisi Hareketi” anlamına gelmektedir. DIEM25 Hareketi kendi siyasal partisi olarak MeRA25 Partisini kurmuştur. MeRA25 adının açılımı “Avrupa Gerçekçi İtaatsizlik Cephesi”nin kısaltmasıdır. Hareket kendisini “yeşil, sol ve liberal” olarak tanımlamaktadır.

Bernie Sanders, çalışmalarını eşinin başında bulunduğu “Sanders Vakfı” altında yürütmektedir. Sanders, kendini “demokratik sosyalist” olarak tanımlamakta ve “İsveç Modeli”ni kendine örnek olarak almaktadır.

“İlerici Enternasyonal” kurucuları ve Merkez Konseyi içinde görev alan diğer isimlerden öne çıkanlar ise şunlardır.

Naom Chomsky, ABD’li felsefeci-yazar olan Chomsky kendini “Anarko-sendikalist-sosyalist” olarak tanımlamaktadır. Vietnam savaşında ABD karşıtlığı ile tanınır ve özellikle 90’lı yıllardan itibaren dil bilimi ile ilgili kaleme aldığı görüşlerinin yanı sıra özellikle Sovyetler Birliği’nde karşı-devrimin gerçekleşmesinden sonra “global sorunlar” söyleminin popüler hale geldiği koşullarda neo-liberal sisteme karşı çıkan, kendi deyimiyle “ABD İmparatorluğu”nun gücünü küçümsemeyen ve geleceğe yönelik iyimser görüşler ortaya koyamayan bir yazar olarak tanınır.

Naom Chomsky’nin yanısıra, Eski Ekvador Devlet Başkanı **Rafael Correa**, ABD’li ve New York Times’in en çok okunan yazar seçtiği **Naomi Klein** gibi isimler kurucular ve Merkez Konseyi üyelerinin arasında listeleniyor.

Kurucu olmayıp “İlerici Enternasyonal”ı destekleyen isimler arasında, “Post Marksist” olarak tanımlanan ama aslında “Post Liberal” görüşlere sahip olan “Yeni Sol” kavramının ateşli savunucularından “İmparator” kitabının yazarı İtalyan **Antonio Negri** mevcut. Negri özünde “anarko-sendikalist” akımın liberal temsilcileri arasında sayılmaktadır. Onun dışında ABD’li iktisatçı **James Goldbraith**, İngiliz sinemacı **Ken Loach**, Hollandalı sosyolog **Saskia Sassen**, Wikileaks kurucusu **Julian Assange** ve kendine özgü bir “komünizm” tarifi ile özellikle COVID-19 koşullarında adından söz ettiren anti-komünist ama post-Marksist Sloven yazar **Slavo Žižek** gibi isimler var.

Açıkçası bizi şaşırtan, bu kombinasyonda adı olmayan isimler olmuştur. Örneğin, **Michail Gorbaçov** kendi görüşleri ile gayet rahat bu hareketi himayesi altına alabilirdi, veya Almanya Yeşiller eski Eş Başkanı ve Dışişleri Bakanı **Joschka Fischer** rahatlıkla bu hareketin çağırıcıları arasında olabilirdi. Ancak anlaşılabilir, bu ve benzeri aklımıza gelecek isimler, yıpranmışlıkları ve üstlendikleri “yeni” görevler nedeniyle bu göreve uygun görülmediler. Değilse, Michael Gorbachov’un da

en az Bernie Sanders gibi İsveç Modeline hayran olduğunu, ve Joschka Fischer’in de en az Yanis Varufakis veya Antonio Negri kadar liberal, yeşil ve “sol” olduğunu biliyoruz.

Ece Temelkuran’ın liberal görüşlerini bilmeyen yok. Ama tüm bu isimleri sıraladıktan sonra, Ertuğrul Kürkçü gibi, **proletarya diktatörlüğünün** reddine dayanan, “demokratik Sosyalizm” savunucusu olan ve Sovyetler Birliği’nde yaşanan olumsuzlukların başlangıcını Troçki’nin fikirlerinin dikkat alınmamasına bağlayan, “tek ülkede sosyalizm” deneyiminin yanlış olduğu gibi Troçkist fikirleri savunan ve de Sosyalizmin ana ilkelerinden biri olan **üretim araçlarının toplumsallaştırılması ile merkezi sosyalist ekonomik planlamaya** karşı çıkan görüşlerin sahibinin kurucuları arasında olduğu bir girişimin niteliği ortaya çıkmaktadır. Sosyalizmin temel ilkelerini reddettikten sonra ortada Sosyalizm adına ne kalır diye aklınızdan geçirebilirsiniz. Onlar da kendileri bunun adını “**Yeni Sol**” veya “**Demokratik Sosyalizm**” olarak koymaktalar. Ve bu görüşlerin de Marks ve Engels’in **Komünist Partisi Manifestosu**’nda tarif ettikleri temel ilkeler ile yakından uzaktan hiç bir bağı yoktur.

Buraya kadar çağırıcı yapan, kurucu olan ve Merkez Konsey üyesinde bulunan kişiler ve nitelikleri hakkında kısa bir bilgi verdikten sonra, “İlerici Enternasyonal” olarak adlandırılan girişimin kendi açıkladıkları 12 ilkeye bir göz atalım.

“Biz şöyle bir dünyayı arzuluyoruz:

Tüm insanların kurumlarını ve toplumlarını şekillendirme gücüne sahip olduğu demokrasi.

Sömürgecilik karşıtlığı, bütün ulusların kolektif kaderlerini baskıdan arındırır.

Hak, toplumlarımızdaki eşitsizliği ve ortak tarihimizin mirasını düzeltir.

Eşitlikçilik, çoğunluğun çıkarlarına hizmet eder ve asla azınlığa hizmet etmez.

Tüm kimliklerin eşit haklara, tanınmaya ve güce sahip olduğu özgülük.

Her birinin mücadelesinin herkesin mücadelesi olduğu dayanışma. Gezegensel sınırlara saygı duyan ve tehlikedeki kesimlerin korunmasının sürdürülebilirliği.

Ekoloji, insan toplumunu yaşam alanı ile uyumlu hale getirir.

Savaşın şiddetinin yerini halkların diplomasisinin aldığı barış.

Post-kapitalizm, iş kültürünü ortadan kaldırır her türlü emek kabul görür.

Refah, yoksulluğu ortadan kaldırır ve paylaşılan bolluğun geleceğine yatırım yapar.

Çoğulculuk, farklılıkların güç olarak kutlandığı yer.”

“Bütün dünyanın ilericilerinin birleşme zamanı gelmiştir” başlığı altında Yanis Varufakis’in DIEM25 hareketi ile Bernie Sanders’in Sanders Vakfı’nın çağırısı bu noktalar çerçevesinde harekete geçmeyi savunuyor.

“İlerici Enternasyonal”ın belgelerinde ayrıca şöyle görüşler ile karşılaşılıyor;

- “İşletmelerin demokratikleştirilmesi”
- “İşgücünü bir meta olmaktan çıkarmak”
- “Çevresel sürdürülebilirliği sağlamak”

Bu görüşleri okuyunca Bernie Sanders hakkında yazılanları hatırlamakta yarar görüyoruz. Bianet’te yayınlanan tanıtım yazısında şöyle deniyor: “*Sanders kendisini ‘demokratik sosyalist’ ve ‘İskandinav ülkelerinde uygulana gelen sosyal demokrasinin hayranı olarak tanımlıyor. 2015’deki bir demecinde Sanders kendi ‘demokratik sosyalizm’ anlayışını Franklin D. Roosevelt’in İkinci Haklar Bildirgesi önerisiyle özdeşleştirerek, demokratik sosyalizmin sadece en zenginler için değil herkes için ‘çalışan bir ekonomi’ yaratmak; ‘adaletsiz’ ve ‘çürümüş’ olduğunu söylediği siyasal sistemi reforme etmek, sağlık ve eğitimin hak olduğunu kabul etmek, ve ‘bir kişi, bir oy ilkesine dayanan canlı bir demokrasi’ yaratmak demek olduğunu söylemişti.*”

Reformizmin Yeni Görüntüsü “İlerici Enternasyonal”

(İkinci sayfanın devamı)

Anlaşılmaktadır ki, “İlerici Enternasyonal” Sanders tarafından dilendirilen görüşler çerçevesinde kendine bir yer açmak niyetindedir. Sanders bu girişimin vitrinine oturtulmuş bir kişidir. Aynı görüşlerin kapitalist-emperyalist dünyada birden fazla adı bilinir kişi tarafından da savunulduğu bilinmektedir. Dolayısıyla “İlerici Enternasyonal” girişimini bu anlamda bir **proje** olarak adlandırmak yanlış olmayacaktır. İkinci olarak böyle bir projenin kimin projesi olduğuna bakmak gerekmektedir. Çağrı çerçevesinde yapılan tüm açıklamalar da bu konuda yeterli kadar ip ucu vermektedir. **Çağrının özü, kapitalist düzenin onarılacak sürdürülebilirliği temelinde şekillendirilmiştir.** “İsveç modeli” adı altında anladıkları, bu tanımı kullanmasalar dahi tüm metinlerine yansımaktadır.

“İşgücünün meta olmaktan çıkarılmasının” kapitalist toplum ve sömürü düzeni çerçevesinde mümkün olmadığını kendileri de en az bizim kadar bilmektedirler. İşgücünün meta olmaktan çıkarılması ancak üretim araçları üzerindeki özel mülkiyete son vermekle başlayabilir. Öyle bir önermeleri de yok. Onun yerine “**işletmelerin demokratikleştirilmesinden**” söz ediyorlar. Bu önerme ne anlama geliyor? İşçilerin yönetim katılması diyebiliriz. Federal Almanya’da 80’li yıllarda “Montanmitbestimmung” adı altında şekillendirilen bu görüş, işçilerin çalıştıkları tekelin hisse senetlerini satın almalarına olanak tanıyor, dolayısıyla fabrikaları kendi malları olarak görme fikrinin duygusal olarak kendilerinde yaratılmasına yol açıyordu. İşçiler büyük tekelin Genel Kurullarında delege olarak yer alıp yeni Yönetim Kurullarının belirlenmesinde “hissedar” olarak oy kullanabiliyorlar. Bunu ötesinde, Türkiye’de bildiğimiz, sendika temsilciliği dışında, “Betriebsrat”, yani “işyeri işçi temsilciliği” adı altında temsilciler işçiler tarafından seçilerek şirketlerin yönetim mekanizmalarında söz hakkı tanınmıştır. Bu uygulamaların tümü işçileri sınıf mücadelesinden uzaklaştırmak ve işverenlerle birlikte sanki birlikte yönetiyorlarmış izlenimini vererek işçileri hak mücadelesinden mesafeli olmalarına hizmet etmektedir. “Daha ne istiyor-sunuz, şirket yönetiminde söz hakkınız var, yetmiyor, kendiniz de hisse sahibisiniz” türü söylemlerle işçilerde işveren lehine bir “yabancılaşmayı önleme” tedbiri alınmıştır. Bu uygulamalar sınıf mücadelesi açısından son derece tehlikeli işveren taktikleridir. Ve “İlerici Enternasyonal” bu tür uygulamaları bayrağına yazarak yeni ve önemli bir adım atacağı konusunda işçi sınıfı ve emekçileri yanıltmaktadır. Almanyanın sınıf güçleri bu tür yöntemleri işçi sınıfının gözlerini “kamaştırmak” (verblenden) kavramını kullanır ve işçi sınıfının bu şekilde doğru olanı görmelerinin engellenmesini ifade etmektedirler.

Sıralanan 12 istem görece anlamda yanlış olmayan görüşlerdir. Konuların daha geniş çevrelerce tartışılması yararlıdır. Sınıf hareketinin de kimi görüşlerden ve araştırmalardan yararlanması mümkün olabilir. Ama bir önemli noktayı atlama şartıyla. Bu istemlerin tümü kapitalist-emperyalist toplum düzeni içinde reform niteliğinde ve kapitalizmin sınırlarını aşmayan özellikler taşımaktadırlar. İşçi sınıfı, tüm emekçiler ve yoksul halkları da kapsayan ekonomik, sosyal ve demokratik yaşamı kapitalizm çerçevesinde iyileştirecek istemlerdir. Sorun olarak ifade edilen hiç bir konunun köklü sınıfsal çözümünü içermemektedir. Halbuki biz biliyoruz ki, işçi sınıfının mücadelesi sonucunda kapitalizm yıkıldığında işgücü sömürsü ortadan kalkacaktır ve sözü edilen tüm istemler işçi sınıfının öncülüğünde tüm emekçilerin ve yoksul halkların düzeni olan Sosyalizm’de adım adım gerçekleştirilecektir. Bu sorunların çözümünün ilk adımı kapitalist devletin yıkılıp yerine işçi sınıfının devletin kurulması ise ikinci adımı üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılmasıyla burjuvazinin artı-değer sömürsüne son verilmesi ve paralel olarak merkezi sosyalist planlı ekonomiye geçiş ile gerçek adaletin sağlanması olacaktır. Şimdi birileri çıkıp, üretim araçlarının üzerindeki özel mülkiyetin kalkması artı-değer sömürsünü nasıl ortadan kaldırır diyeceklerdir. Sosyalizmde artı-değer değil, işgücü tarafından üretilen fazla-değer toplumun servetidir ve başta o değeri üreten işçi sınıfı olmak üzere tüm toplumun refahı için dağıtılmaktadır. **Sonuç olarak “İlerici Enternasyonal” girişimini ve istemlerini demokratik, ekonomik, sosyal mücadele alanında kapitalizm sınırları çevresinde reformlar içeren bir nitelikte olduğunu değerlendirmek ve daha fazla beklenti yaratmamak gerekmektedir.**

“İlerici Enternasyonal” girişimini sınıfsal açıdan doğru yere oturttuk-

tan ve bu konudaki görüşlerimizi ortaya koyduktan sonra bu çağrı çerçevesinde kimi noktalara da değinmeyi gerekli görüyoruz.

Birinci Enternasyonal

Bilindiği üzere Enternasyonal geleneği, **Karl Marx** ve **Friedrich Engels** tarafından “**Uluslararası Emekçiler Birliği**” veya “**Birinci Enternasyonal**” adı altında 1864 yılında kuruldu, 1871 Paris Komünü deneyiminde önemli bir rol oynadı ve 1876 yılına kadar çalıştı. 1872’de Bakunin ile Marx arasında yürütülen tartışmalar sonucunda Anarşistler Birinci Enternasyonal’den çıkarıldılar ve kendileri “Anarşist Enternasyonal”i kurdular.

Birinci Enternasyonal’in ortaya koyduğu görüşler şunlardı:

- İşçi sınıfının ortak eylem ve ortak bir örgüte olan acil ihtiyacı
- Ekonomik özgürlüğün gerçekleştirilmesi ve sınıflı toplumun ortadan kaldırılması
- Uluslararası işçi dayanışması
- Sendikal hareket
- Grev hakkı
- Siyasal eylem
- Üretim araçlarının özel mülkiyetinin ve sürekli orduların kaldırılması.

İkinci Enternasyonal

İkinci Enternasyonal 1886 yılında kurulmuştur. O dönemde adı “**Sosyal Demokrat**” olan işçi sınıfının politik örgütlerinin, Komünist Parti’lerin Enternasyonalı idi. “İkinci Enternasyonal” reformistler ile devrimci komünistlerin sürekli tartışmalarına sahne olmuş ve 1916 yılında Birinci Dünya Savaşı sırasında İkinci Enternasyonal’in başkanı konumunda olan **Karl Kautsky**’nin önderliğinde reformist kanadın kendi ülkelerinin burjuvazilerinin savaşını desteklemelerinden dolayı bir ayrışma yaşamış ve son bulmuştur. Almanya Komünist Partisi-KPD kurucusu **Karl Liebknecht**’in “**Düşman kendi ülkemizedir!**” sözü kendi ülkelerinin burjuva iktidarlarını kast ederek Kautsky’ye yanıt olarak sarfedilmiş bir sözdür ve daha sonra KPD’nin 1918’de kuruluşundan sonra ana sloganlarından biri haline gelmiştir. **Lenin**, “**Oportünizm ve İkinci Enternasyonalin Çöküşü**” makalesini Ocak 1916’da Almanca dilinde yazarak Karl Kautsky ve reformist, oportünist İkinci Enternasyonal bileşenlerinin işçi sınıfı hareketine yaptıkları ihaneti işlemiştir. **Lenin** 1918 yılında da “**Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky**” eserini yazarak, dönemin Almanya Sosyal Demokrat Parti başkanı Karl Kautsky’nin demokrasi anlayışının burjuvazi demokrasisi sınırları içinde kaldığını ve düşüncelerinin burjuvaziye hizmet ettiğini açıklamaktadır. Bunun karşısında da Proletarya Devrimi ve Proletarya Diktatörlüğü konusunda komünistlerin görüşlerini ortaya koymaktadır. 1915 yılında düzenlenen “**Zimmerwald Konferansı**” belgeleri de devrimci komünistler ile reformist komünistlerin tartışmalarını anlamak açısından önemli bir kaynaktır.

Üçüncü Enternasyonal - Komünist Enternasyonal

Üçüncü Enternasyonal, diğer adıyla **Komünist Enternasyonal** Mart 1919’da **Lenin** önderliğinde kuruldu. II.Dünya Savaşını emperyalist bir paylaşım savaşı olarak değerlendiren ve kendi ülkelerinin burjuvazilerine karşı sınıf savaşımını öne çıkaran Komünist Enternasyonal, dünya devrimini hazırlamak için bir anlamda Komünist bir merkez olarak oluşturulmuştu. **KOMİNTERN**’in kuruluşu ile dünyanın hemen hemen bütün ülkelerinde **KOMİNTERN**’in bir şubesi olarak Komünist Partiler kuruldu. **Türkiye Komünist Partisi** de bu çerçevede 10 Eylül 1920’de kuruluş kongresini gerçekleştirdi. **KOMİNTERN**’in son kongreleri Troçkist akım ile tartışma ve ideolojik hesaplaşmalara sahne oldu. **KOMİNTERN**’in çok bilinen VII. Kongresi, Bulgaristanlı komünist **Georgi Dimitrov** öncülüğünde faşizm tahlili ve “**Faşizme Karşı Birleşik Cephe**” stratejisi ile önemli bir işlevi yerine getirmiştir. **KOMİNTERN**, koşullar gereği 15 Mayıs 1943 tarihinde görevini tanımladı ve Komünist Partilerin uluslararası bir danışma organı olan **KOMİNFÖRM**’a dönüştürüldü. **KOMİNFÖRM** da daha sonra **Barış Ve Sosyalizm Sorunları** Dergisi çerçevesinde cisimleşen, uluslararası Komünist ve İşçi Partilerinin birbirleriyle danışma ve deneyim aktarma organı olarak 1991 yılına

Reformizmin Yeni Görüntüsü “İlerici Enternasyonal”

(Üçüncü sayfanın devamı)

kadar sürdü. **Günümüzde ise 1998 yılında Yunanistan Komünist Partisi**'nin insiyatifi ile başlatılan ve her yıl düzenlenen **Komünist ve İşçi Partileri Buluşmaları** bu geleneğin devamı olarak sürmektedir. Koşullar gereği merkezi bir çalışma grubu ile koordine edilen ve bir sekretaryaya sahip olan bileşimin toplantıları her sene ayrı bir ülkede gerçekleştirilmektedir ve buluşmalarda Marksist-Leninist temel Komünist politikalar geliştirme arayışı temelinde tartışmalar yürütülmektedir. SBKP gibi ideolojik bir merkezin olmadığı günümüzde, Komünist Partiler arasında farklı eğilimlerin var olması ve bunun sonucunda son üç buluşma sonucunda ortak bir açıklama yerine, buluşmanın düzenlendiği ülkenin partisinin bir açıklama yayınlaması, Uluslararası Komünist Hareket içinde kadilimesi gereken mesafe ve görevlerin yakıcılığına işaret etmektedir.

Sosyalist Enternasyonal

“Sosyalist Enternasyonal”, 1946 yılında, II. Dünya Savaşı sonrasında “İkinci Enternasyonal” reformist partilerinin, “Sosyal Demokrat” ve “Sosyalist Parti” adları altında örgütlenmelerini geliştirmek amacıyla İngiltere’de hazırlık çalışmalarına başlamış ve 1951 yılında Frankfurt’ta kuruluşu gerçekleşmiştir. “Sosyalist Enternasyonal”, özellikle Sovyetler Birliği’nde Sosyalizm’in gelişmesi, Hitler faşizmi aracılığı ile II.Dünya Savaşı sürecinde yıkılmaması ve tam tersine Doğu Avrupa’da Sosyalizm yolunda Halk Demokrasileri temelinde yaygınlaşması üzerine kapitalist-emperyalist sistemin kuramcılarının ve yöneticilerinin işçi sınıfı hareketinin devrimci niteliğine karşı, burjuvaziyle uzlaşan kolu olarak kurulmuştur. İlk başlarda Lenin’in reddine ama Marx’ı sahiplenme temelinde programlara sahip olan “Sosyalist Enternasyonal” partileri yıllar içinde Marx’ı da terk ederek ve programlarından çıkararak tamamen burjuva ekonomistlerin ve siyaset bilimcilerin yörüngesine oturmuşlardır. Türkiye’den “Sosyalist Enternasyonal” üyesi parti CHP’dir.

İlerici Birlik

“Sosyalist Enternasyonal” 2013 yılında Almanya Sosyal Demokrat Partisi’nin öncülüğünde bir bölünme yaşadı. Bu bölünme kamuoyunda pek bilinmez. Alman Sosyal Demokratlar “Sosyalist Enternasyonal”deki üyeliklerini dondurarak ve gözlemci statüsüne geçerek, ödedikleri 100 bin İngiliz Sterlin’i yıllık aidatı da asgari aidat olan 5 bin Sterlin’e indirerek “İlerici Birlik” adı altında bir uluslararası kuruluş oluşturdular. Sosyal demokrat ve sosyal demokrat nitelikli sosyalist partilerin dışında sosyal demokrat sendikaları ve vakıfları da üye olarak kabul ettikleri bu “İlerici Birlik” oluşumunda güncel olarak “Sosyalist Enternasyonal” üyesi tüm partiler bulunmaktadır. Ayrılığın sebebi olarak 2010’lu yıllarda gerçekleşen “turuncu” devrimler sürecinde “Sosyalist Enternasyonal”ın “turuncu” devrimlerin hedeflediği partilerin halen “Sosyalist Enternasyonal” üyesi olarak kalmaları gerekçe gösterilmiştir. Zamanında Ulusal Kurtuluş Savaşları sürecinde ilerici bir rol oynayan üye Mısır, Tunus, Fildişi v.b. partilerin niteliklerini değiştirmeleri ve baskıcı rejimler kurmalarına rağmen “Sosyalist Enternasyonal” üyesi olarak korunmaları eleştirilmiştir. Aslında İngiltere merkezli “Sosyalist Enternasyonal”ın Avrupa Birliği projesi çerçevesinde ve AB’nin uluslararası politikalarında yaşanan çelişkilerden dolayı Alman sosyal demokratlarının ortaya olduğu bir tavır olarak değerlendirilen “İlerici Birlik” tüm dünya ülkelerinde gelişen toplumsal hareketlere, ve ilerici gelişmelere reformist nitelikte ve AB politikaları doğrultusunda müdahale etmektedir. “İlerici Birlik” içinde Türkiye’den CHP ve HDP üye olarak temsil edilmektedirler.

“İlerici Enternasyonal” konusunda kaleme aldığımız bu yazımızda, konunun tarihsel gelişimine ışık tutmak amacıyla geçmişe yönelik bir bilgilendirme ve kısa değerlendirme yapmış olduk. Sonuca bağlamadan ele alınmasını yararlı gördüğümüz bir konuya daha değinmek isteriz.

Yeşiller Hareketi

Komünist ve İşçi Partileri’nin SBKP öncülüğünde koordinasyonlarının sürdüğü yıllarda, ve de özellikle yetmişli yılların sonu, seksenli yılların başlarında, **Savaş ve Barış** sorunu dünyanın ana gündemi haline gelmişti. O yıllarda tüm dünyanın Komünist Partileri savaşa ve özellikle nükleer savaşa karşı barış istemini ortaya koyan geniş birliktelikleri ve

eylem birliklerini içeren bir barış hareketinin öncülüğünü yaşama geçiriyorlardı. Bu süreçte “Sosyalist Enternasyonal” partilerinin ipliği pazara çıkmış olan burjuva politikaları bu muazzam barış hareketine anti-komünist bir etki yaratma konusunda burjuvazinin ve savaş tacirlerinin amaçlarına hizmet etmeye yetmedi. Tam bu noktada çevreyi koruma hareketini merkeze alan ve bu hareketi barış istemi ile bağlayan bir **Yeşiller Hareketi** Almanya’dan başlamak üzere türetilti. Anti-komünist ve o dönemde anti-Sovyet bir karaktere sahip olan Yeşil Hareket, o muazzam genişlikte olan ve toplumun çalışan tüm halk katmanlarına seslenen Barış Hareketi’ni bölme görevini üstlendi. Amaç, Komünist Partilerin Barış Hareketi içindeki yönlendiriciliğini, etkilerini ve sonucunda özellikle Kapitalist ülkelerde gelişen örgütlülüğünü engellemektir. Daha sonra 90’lı ve 2000’li yıllarda başta Almanya olmak üzere aslı görüvüne dönen ve sisteme entegre olan Yeşil Hareket ve onun uluslararası alanda koordinasyonu da bu meyanda hatırlanması gereken bir gelişmedir. Bilindiği üzere yeşil hareket günümüzde kendini “liberal sol” yani “burjuva liberal” olarak tanımlamaktadır ve işlevini sürdürmektedir.

Bir dikkat çeken noktaya daha değinmek istiyoruz. “**Sosyalist Enternasyonal**”, daha sonra “**Yeşiller Hareketi**” ve en sonunda “**İlerici Birlik**” örgütlenmelerinin tümünde Almanya’daki rejimin ağırlığını tespit etmekten sonra yazımızın asıl konusu olan “İlerici Enternasyonal” girişiminde Almanya’dan adı, sanı bilinin hiç bir politikacı, yazar, sanatçı veya bilim adamının yer almamış olmasına dikkat çekmek istiyoruz. Bu tespit, bundan sonra Almanya’dan bu girişimin içinde kimselerin yer almayacağı anlamına gelmemeli, ancak bugün için bu durumu anlamlı bulduğumuzu belirtmek istiyoruz. Konunun altında yatan sebebin ABD ve İngiliz kaynaklı “sol liberal” çevrelerin Alman ve AB ekollü “sol liberal” çevreleri dışlayarak bir uluslararası girişim başlatmış olduklarını tespit edebiliyoruz. Adını “Avrupa Demokrasisi Hareketi” olarak belirleyen Yanis Varufakis’in bu girişimin başını çekenlerin birisi olması bu konuda bir çelişkiymiş gibi gözükse de, savunduğu görüşler itibarıyla AB ve Alman menşeli “liberal sol”’a ABD menşeli ve İngiliz destekli ekol ile rakip olma çabaları gözden kaçmamaktadır. Burjuva “sol liberal” akımlar arasında önümüzdeki süreçte AB ile ABD, İngiltere ile Almanya ve ABD arasında bir rekabet yaşanacağı bu girişimin bileşenleri ile ortaya çıkmış oluyor.

Sonuç

“İlerici Enternasyonal” adı etrafında başlatılan yeni girişimin, reformist ve kapitalizm sınırlar çerçevesinde bir arayışın ürünü olduğunu, özü ve amacı itibarıyla işçi sınıfının devrimci mücadelesini bölen bir işlev göreceğini, ama tüm bunlara rağmen izlenmesi ve ulusal ölçekte demokrasi ve sosyal haklar mücadelesinde yollarımızın kesişeceği bir hareket olduğunu görüyoruz. “İlerici Enternasyonal” duyurusunun 11 Mayıs’ta, Ertuğrul Kürçü’nin Bianet sayfasından noktası, virgülüne kadar bire bir alınıp HDP’nin resmi web sitesinde yayınlanması HDP’nin sosyal demokratların “İlerici Birlik” girişimi üyeliğinden sonra “İlerici Enternasyonal” girişimine de uzak durmadıklarını göstermektedir. HDP’nin niteliği itibarıyla bu görüşte olması doğal karşılanabilir, ancak, sınıf mücadelesi ve bilimsel sosyalizm vurgusu ile siyaset yürüten grup veya partilerin benzer bir yaklaşım içinde olmaları anlaşılabilir. Olurlarsa da bu onların sınıf mücadelesi ve bilimsel sosyalizmden bizden çok farklı anlamlar çıkarmış olmalarının işaretidir.

“İlerici Enternasyonal” projesine sıcak bakacak ve hararetle savunacak olan bir kesim de 80’li yılların hızlı “yenilenmecileri” ve Bilimsel Komünizm öğretisinden 180 derece dönüş yapanlar olacaktır. Buna hiç şaşırılmamak gerekmektedir. Savundukları görüşler “İlerici Enternasyonal” istemleri ile bire bir uyumaktadır. Onların HDP içinde yer almak veya destek vermeleri de aynı yaklaşımın ürünüdür ve HDP içinde de o görüşü temsil etmektedirler. Bu bizi rahatsız etmez, çünkü HDP bir demokratik birlik hareketidir ve sınırları bellidir. Onlar, burjuva liberal “sol” bir anlayışın temsilcileri ve savunucularıdır. Tek garip olan kendilerine yer yer hala “komünist” sıfatını uygun görmeleridir. Halbuki komünist olmak kapitalist düzeni devrimci yoldan yıkmak ve işçi sınıfının devletini kurmak demektir. “İlerici Enternasyonal” ile Türkiye Komünist Partisi’nin temel ayrım noktası da budur.